

LLAVORS

Laia Asso

LA MUNTANYA

SEMBRA

SEMBRA
LLIBRES

Laia Asso
LA MUNTANYA
LLAVORS
Sembra Llibres, 2022
ISBN 978-84-16698-72-1

www.sembrallibres.com
T 962567841
C. Real de Gandia, 3
46020 València

som erativa

SEMBRA
LLIBRES

L'AUTORA

Laia Asso Ministral (Girona, 1978) és pediatra i dietista nutricionista. Després de dedicar setze anys a l'atenció hospitalària i primària, actualment treballa desenvolupant projectes en l'àmbit de la salut pública. Mare de tres filles. Tan entusiasta de les ciències com de les lletres, durant els darrers anys ha realitzat diversos cursos a l'Escola d'Esriptura de l'Ateneu Barcelonès i al magazín cultural Catorze, en què ha publicat dos contes. És autora de diversos contes divulgatius per a infants. *Ventres de paper* és la seva primera novel·la.

SINÒPSI

Els mohawks diuen que fer-se gran és pujar una muntanya. Després de l'any més dur de la seva vida i amb el curs a punt d'acabar-se, en Dani sent que podria engegar-ho tot a la merda. A més de sis mil quilòmetres de distància, l'Ishi emprèn el camí cap a la Muntanya Sagrada per fer la cerca de visió que l'ha de convertir en un home adult.

A *La Muntanya*, l'escriptora Laia Asso ens captiva amb la història de dos joves amb realitats aparentment molt distants, però que s'assemblen més del que es pensen. Una aventura que et transporta als territoris ancestrals dels nadius americans. Una oportunitat per apropar-nos als valors arrelats a la natura que els mohawks conserven malgrat segles de persecució. Un viatge iniciàtic per descobrir tota una manera d'entendre el món que ens ajuda a entendre'ns a nosaltres mateixos.

ETAPES RECOMANADES: ESO i Batxillerat

OBJECTIUS DE LA GUIA DE LECTURA

- Esdevenir un recurs de suport a l'aula per acostar-se a *La Muntanya*, de Laia Asso.
- Enquadrar la història del protagonista i explorar la relació amb la resta de personatges dins d'un tipus de literatura adreçat al jovent, i destacar els elements clau que identifiquen aquest gènere literari.
- Localitzar i contextualitzar la història i establir paral·lelismes amb la realitat de les lectores i els lectors perquè reflexionin sobre els temes del llibre: la pèrdua d'una persona estimada, l'amor, la sexualitat, els vincles familiars i el trop de la muntanya.
- Reflexionar sobre la llengua, prestant atenció al lèxic d'un registre i a l'argot juvenil.
- Fomentar el gust per llegir i promoure la reflexió i les preguntes després de la lectura, insistint sobre la qüestió de la identitat, en ple desenvolupament durant l'etapa de l'adolescència.

ABANS DE LA LECTURA

TREBALLEM ELS PARATEXTOS

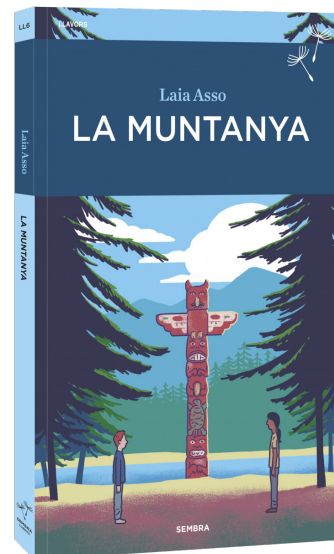
1.1 Coberta

→ Tens a les teves mans una novel·la escrita per Laia Asso. El títol és *La Muntanya*. Què et suggereix el títol?

→ Ara, fixa't bé en la il·lustració i observa els elements que presenta: les muntanyes, els arbres, els colors, les formes, el personatges que hi apareixen, les textures, la composició... Quina idea et transmet? Quines sensacions? Et dona suficient informació per fer una **predicció lectora**, afegint-hi el que ja saps sobre el títol?

→ Amb aquests dos elements —la coberta i el títol— redacta un relat breu (màxim una pàgina), en què imaginis qui i com són els personatges, situïs l'espai i el temps i tracs el possible conflicte que s'hi desenvoluparà.

(Et donem una pista: pel mig hi ha uns amics de l'insti, el treball de recerca del Batxillerat, tribus de nadius americans i un viatge...)

1.2 Contracoberta

→ Observa la contracoberta. A banda de la sinopsi, quins altres elements o informació hi trobes?

→ A continuació, ves a la biblioteca de l'institut, o a la del teu poble o ciutat i tria cinc llibres: observa també la contraportada i digues si aquests també contenen opinions sobre el llibre

→ Per a què creus que serveixen aquestes petites ressenyes? Tu les llegeixes?

→ Per triar un llibre sols guiar-te per la coberta i la contracoberta? Per què?

DURANT LA LECTURA

TREBALLEM ELS ASPECTES CLAU DE LA NOVEL·LA

2.1 Sensacions lectores

→ Ets de subratllar els llibres o ho consideres una atrocitat?

Durant la lectura, subratlla les frases o els fragments que més t'impressionin, que més t'agradin o et sorprenguin. Si no vols subratllar el llibre —potser és d'una biblioteca o prestat—, anota-les en un quadern de lectura. Aquestes notes seran la teva guia de lectura personal.

Al mateix temps, pots compartir-les a les xarxes socials que utilitzes com, per exemple, Instagram. Recorda que les cites s'escriuen entre cometes. En les etiquetes (**#**), posa-hi el nom de l'autora (**#laiaasso**) i el títol del llibre (**#lamuntanya**). Pots mencionar també l'editorial en la teva història: **@sembrallibres** i, òbviament, també els teus companys de classe o del grup de lectura.

De fons, pots utilitzar una foto del llibre o allò que tu relacionis amb la novel·la.

2.2 Primeres pàgines

→ Apunta les dues primeres frases de la novel·la. Tria tres llibres de la teva prestatgeria a l'atzar i escriu com comencen. Creus que els començaments són importants? Quina funció representen?

→ Ara llegeix els primers paràgrafs del capítol 1 (pàg. 11) i del capítol 8 (pàg. 43). Qui és el narrador de la història? N'hi ha només un o diversos? Quin tipus de narrador trobem? Repassa els distints tipus de narradors i relaciona'ls amb els de la novel·la.

→ Un cop identificat el narrador, on se situa la història? Pren nota perquè a mesura que avancis en la lectura, hauràs d'apuntar quins altres llocs recorre el protagonista de *La Muntanya*.

2.3 Els personatges

→ A mesura que vagin apareixent els diferents personatges, anota els seus noms. Provenen tots del mateix lloc? Què opines sobre els noms que tenen?

→ Al llibre apareixen dos personatges que, tot i que de dos mons i dues cultures força diferents, estan recorrent, al cap a la fi, el mateix període de la vida: comencen a assaborir algunes pinzellades de vida adulta, s'inicien en el procés de coneixença del món i prenen consciència de la pròpia identitat. Al quadre següent, escriu el nom d'aquests dos personatges i defineix-los a partir de les descripcions que ofereix la novel·la. Afegeix-hi també alguna citació.

Nom del personatge	Descripció	Exemples (Cites de llibres)

→ Destacaries algun tret de caràcter?

→ T'identifiques amb cap d'ells?

→ Ara, fes una llista i una molt breu descripció de la resta de personatges:

1. *Cris: la tutora d'en Dani a l'insti*

→ Quin personatge t'ha cridat més l'atenció? Per què?

→ En quins principis i valors es basa la relació que tenen els personatges? Creus que representen la teva realitat? Comenta-ho amb els companys i les companyes.

2.4 Escenari i època històrica

→ Quins són els llocs on es desenvolupa la novel·la? Com es relacionen entre ells?

→ En quina època es desenvolupa l'acció? Quins elements (objectes, fets, roba de personatges, *look*, aparells tecnològics...) t'han ajudat a situar-la?

2.5 Estructura

→ Com està dividit el llibre? Fixa't que hi ha un moment en què trobem la narració de les vides paral·leles d'en Dani i de l'Ishi.

→ Com hauràs notat, al llarg de la novel·la, la focalització, és a dir, el punt de vista de qui conta la història, va canviant. Creus que aquesta estratègia ajuda a entrar en cada personatge i a empatitzar amb ells?

2.6 Llengua

→ (*adequació*). No totes les paraules i expressions són igualment vàlides en totes les situacions, sinó que l'ús de la llengua varia en funció de la situació comunicativa o el context en què es produeix un discurs. Aquestes variacions en la manera d'expressar-nos s'anomenen **registres** i serveixen per adequar-nos a cada situació comunicativa. Repassa els distints tipus de registres i digues en quin s'expressen els personatges, joves adolescents d'uns setze anys.

El registre en què s'expressen els personatges entre ells és el →

En aquesta tipologia de registre, sovint s'utilitzen frases fetes o expressions amb sentit figurat. Busca'n unes quantes, posa'n almenys cinc exemples i explica què signifiquen.

1. "fa una queixalada a l'entrepà" (p. 36) -menjar
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

→ Ara anota paraules o expressions d'ús exclusivament col·loquial [col·loquialismes]. De quina altra forma es poden dir?

Col·loquialisme	Forma estàndard
Aquest despatx petat de pòsters (p. 11)	Ple, farcit

DESPRÉS DE LA LECTURA

POÈTICA

3.1 Recursos retòrics

→ El llibre de Laia Asso plasma reeixidament les emocions, els sentiments i les pors dels personatges amb l'objectiu que les experiències que viu en Dani s'endinsin i ressonin en els lectors. Una de les tècniques literàries que, de fet, utilitza l'autora és l'ús de motius literaris, a partir de metàfores o d'imatges. La imatge principal o metàfora la trobem ja des del mateix títol, *La Muntanya*. Ara que ja heu llegit el llibre i heu fet un munt d'activitats sabreu que aquesta muntanya existeix; per a l'Ishi, és la Muntanya Sagrada de les Sis Nacions; per al Dani, el viatge iniciàtic que engega amb el treball de recerca i la trobada amb en Marteen.

Apareixen altres muntanyes al llibre? Quines?

Fulleja el llibre i amb l'ajuda dels companys, busqueu cites que evocuen altres imatges o metàfores de les emocions dels personatges.

3.2 El gènere literari

→ La novel·la de formació (*Bildungsroman* en alemany) és un gènere literari que s'ocupa de l'evolució del protagonista cap a la maduresa i l'edat adulta a partir de proves, errors, viatges i experiències. En la tradició de la novel·la moderna, el seu objectiu era promoure la integració social del protagonista. Avui, en canvi, es concentra en narrar les emocions, els sentiments, els projectes, les accions, donades a conèixer en la seva gènesi interior.

Es tracta d'un gènere interessant perquè es recolza en una formació que sovint no implica només el protagonista sinó també les lectores i els lectors.

Amb l'ajuda del docent i d'internet, sabries dir quins altres novel·les de formació que la literatura catalana i les altres literatures han fet sortir a la llum? *Nosaltres et citem Aloma* (1938), de Mercè Rodoreda, una història de formació en femení, de descoberta de l'amor i de l'estructura social en temps de guerra.

3.3 El viatge iniciàtic

→ Els canvis fan vertigen? Tu tens aquesta mateixa sensació?

Quins canvis o descobertes diries que has experimentat en aquests dos últims anys? Quins et feien il·lusió i quins, en canvi, t'han fet feredat?

→ El pas de la vida adolescent cap a la vida adulta és el tema principal de La Muntanya. Ara, relaciona les descobertes d'en Dani amb les teves.

→ Agafa un full, blanc o del color que t'agradi i dibuixa-hi una muntanya. Com seria la teva muntanya sagrada particular?

3.4 Altres temes

→ Elaboreu una llista dels temes del llibre i comenteu amb els vostres companys com s'afronten pels personatges.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

3.5 Podcast

→ Us agrada escoltar podcasts? Quins en coneixeu?

Us han convidat a un programa de ràdio per parlar de les vostres lectures i per comentar quines energies us ha regalat *La Muntanya*.

Baseu-vos en les respostes a les activitats d'aquest dossier i a d'altres que us en vinguin al cap

A continuació, escriviu un guió en forma d'entrevista i no us oblideu de pensar en un títol i en una banda sonora per al podcast. En parelles o en grups, uns fan de presentadors i els altres de convidats.

Per últim, 3, 2, 1 ...
EN DIRECTE!

Si voleu, us podeu inspirar amb els companys de Gent Ràndom. Un podcast literari i vital. Us deixem l'episodi sobre **CRÈIXER**

Guia de lectura

A càrrec de Paula Marqués Hernández, professora d'Estudis Catalans la Universitat Ca' Foscari de Venècia i de la Universitat de Bolonya i traductora